

Praksisplass – mulighet eller utnyttelse?

Perspektiv både som fagperson og representant for
minoritetsbefolkningen i Norge

Ayesha Iqbal Khan

Programrådgiver introduksjonsprogram for ny ankommende flyktninger

Styreleder Minhaj kvinneforum

Rådsmedlem Bunad- og folkedraktrådet

Leder for arbeidsgruppe kvinnenettverket KIF

Introduksjonsprogrammet

- To årig kvalifiseringsprogram for ny ankommende flyktninger som bosettes i bydelene etter avtale med IMDI
- Målet: flyktningene skal komme raskere ut i arbeid eller utdanning, lære om det norsk samfunnet og bli økonomisk selvstendig.
- Programmet inneholder norskopplæring, samfunnskunnskap, tiltak som forbereder til videre opplæring eller tilknytning til arbeidslivet gjennom
 - språkpraksisplass
 - arbeidspraksisplass

Viktig skille

○ Språkpraksisplass

- tre mndr, kan forlenges til seks mndr
- for de helt nye som har veldig lite språk
- samtaletreningsarena
- bli kjent med det norske samfunnet
- komme i gang
- lære formelle koder i arbeidslivet (de uformelle er derimot ikke så lett å lære!)
- innebærer ikke jobb etter endt praksis!

Viktig skille

○ Arbeidspraksis

- for de som har litt språk å gå på, gjerne opp mot nivå 2
- har forhåpentligvis fått med seg noen koder
- gjerne vært på praksisforberedende kurs
- arbeidserfaring fra bransje man ønsker å jobbe i
- målet er deltidsjobb etter praksisplass – kan vare opptil 6 måneder
- mulighet for jobb avhenger av innsatsen

Hva er veilederens oppgave

Språkpraksis

- Finne praksisplass ut i fra deltakerens behov – ikke nødvendigvis deres ønsker
- Tett oppfølging før, under og etter
- Ta kontakt med arbeidsgivere, presentere deltakerne
- Møte opp på praksisplass med deltakerne
- Tett kontakt – først møte med arbeidslivet i Norge er ikke problemfritt!
- Midtveisevaluering med arbeidsgiveren og deltakeren
- Skriftlig attest fra arbeidsgiveren

Veilederens oppgave

Arbeidspraksis

- Finne praksisplass ut i fra deltakerens ønske og behov
- Tett oppfølging før, under og etter
- Ta kontakt med arbeidsgivere, presentere deltakerne
- Møte opp på praksisplass med deltakerne
- Tett kontakt
- Midtveisevaluering med arbeidsgiveren og deltakeren
- Pushe på arbeidsgiveren til å vurdere praktikanten til deltidsjobb, ringevikariat etc.
- Referanse

Veien til 100% jobb og fast jobb går dessverre i flere etapper!
Det kan starte i et ringevikariat eller kanskje en 10% stilling

Begrepsapparatet og arbeidskulturen

- Initiativ – hva i all verden er dette?
- Egenskap – er man eller har man
- Egen innsats – å utføre alle oppgavene er ikke det samme som innsats
- Egalitært – sjefen i Norge er annerledes
- «Tror du du kan gjøre dette ferdig til fredag = jeg vil ha dette ferdig på fredag!»
- Målrettet, strukturert, team menneske, samarbeidsvillig, selvstendig, fleksibel, arbeidsom, resultatorientert osv osv.
- Hva betyr disse ordene på somalisk, arabisk eller burmesisk? Hva LEGGER man i disse ordene?

Utnyttelse?

- Norsk arbeidsliv er drastisk forskjellig fra andre steder i verden!
- Krav om norsk prøve 3 som et minimum i helsevesenet, barnehage, norsk prøve 2 i renhold og butikk
- De uformelle kodene som ingen lærer deg telles veldig mye!
- Sammensatt prosess og med språkvansker og lite kjennskap til arbeidskulturen enda vanskelig å forstå
- Praksisplass er en dør inn til arbeidslivet i Norge
- En erfaring som er etterspurt på arbeidsmarkedet

Praksispass – en dør inn

- Arbeidserfaring fra hjemlandet er veldig nyttig, men den er ikke det samme som i Norge
- Veldig mange ufaglærte med dårlig språk – norskkravene utestenger mange
- Utdanning ikke godkjent i Norge – hva skal man da gjøre, hvilke vei skal man gå
- Veien til drømmejobben går gjennom flere etapper – flere dal og baner spør du meg!
- Viktig å starte et sted og deretter jobbe seg oppover - praksispass et veldig nyttig verktøy
- Man oppnå drømmejobb, man får den ikke

Perspektiv fra et annet hold

- Ønsker å jobbe, men vil ikke gjennom praksisplass
- Praksisplass er ikke i samsvar med utdanningen
- Kjenner ikke til arbeidskulturen – enten ny i Norge eller ikke jobbet her før - gjerne i kombinasjon med dårlig språk
- Forventninger som ikke samsvarer med kravene. Det er forskjell mellom teori og praksis – NAV kurs kl.9-15, men jobb fra kl.0700 eller frem til 1700!
- Har ikke de riktige forutsetningene
- Ikke samsvar mellom ide og praksis – lønn er fint, men oppgavene er vanskelige
- Konkurransen – unge svensker vs. innvandrere

Hva gjør en praksisplass med deg?

- Holdningsarbeid
- Kroppsliggjort erfaring – du har møtt på jobb kl.0700!
- Lære de uformelle kodene – læres i arbeidssituasjon og i kontakt med andre, ingen bokkunnskap
- Jobbe med utfordringene
- Viktig å kjenne flere bransjer – kombiner dine erfaringer!

Eksempel: butikkmedarbeider, arkiv medarbeider, organisasjonssekretær, konsulent, kulturkonsulent, prosjektkoordinator+ alle frivillige vervene = nåværende stilling!

Ingenting av det jeg har lært har vært unyttig

Stå på vilje!